

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИЛИ С. Х. С.

Виходила раз у тиждень. — Ціна на цейн рок
100 дин. На $\frac{1}{2}$ рока 500 дин. Піседнія ч. 2 дин.
Власникъ: Руске Народне Просвіт. Дружество.
Офіційний редакторъ Димитъ Павичъ.

Нови Сад
штварток 23 јула 1925.

Рукописи и други итема треба посыпци на адресу „Руски Повини“ Нови Сад, Божичевка улица бр. 2. — Бреталату на Руске-Народне Просв. дружтво Руске Крстур (Банка).

„Спорозум“

На концу конца іпак ще пародзело тога друго обчекованне дзенка, каторому дали меню „Спорозум”. Оцець му не жкал хары у поспелі у Белграду а маш шедзеала у цемніца у Загребу, па хто инце може верніць, же дзенка родзены од таких родзительлох будзе здрасне ѹд такіх вику, гот при юму були барэ велі и здравы бабіцы. Можке будз, як бы би му праце меню требаю днац „Спорозум”. Але як ё, так ё „спорозум” ё ту і ми чушкім зас пім рахованаць, гот го инце ніхто ве видлея. Спорозуміц ще значи, кед ще двоме ясбо ведзей людзялох, котры були розличнага мніння и думох искрене и не-примушено соглаша и зложа у сдней ствари. За праце спорозум захтеваю ще даклем слідующи три условия: 1.) кажда странка мухи даце ѹд свойтого полу-ци и 2.) вони муніца то робиць шлебодно и не примушено и 3.) зас искрэнім и ўшкім думанем, же ше панце и тато окончи, о чым ще соглашальні.

Як у тим інвеку вицятра найновіші політическі наш спорозум, котрі зроблені міжнад радикаліту и революцією странни? ²

Пайперше віде муніці патлашаці же тог спорозум не парадня спорозум мадан Сербами, Хорватами

и Словенцами, бо у них спорозум не участвує а і єдин Словенець, тут спорозум даклем ест чисто партайски и так юз неизвестован.

При ствараніє того спорозуму було пошиювання лем зос стра- ни радичевцох. Радикали од своєїто не пущели ніч Вони и нададей остали тварди централісти, и при цінніким тим злу що нам централізм през 7 роки нацного державно-го живота принес. Радичевци були республіканци, всец монархисти енглеского типу а тепер напустили и тою, та ще одрекли шинського. Ище им хиби лем Сдин; да кіжки себе набази легитимацію зос брату и да ступи до радикальней странки. За таки спорозум не требало чекац 7 роки, то могли зробиц уж и 1918 року. Радикали же вс спорозумени зос німа але их напросто до тела зоблекли. Вони отримали ініціативу на ту вісі.

Тот спорозум не зробив
шлебодпо и непримушено. Яки
бя тог бул спорозум, котраго би
зробел н. вр. судия и тольвай? На
тольвай би пристал на шишко лем
да видзе зос цемніці. Такі судия
були радикалы: Вони руцелц и од-
судзелі Радича да юзіці, а толь-
вай-Радич и його стряпка. Дабоме
на Радич волі пристац на шишко як

на себе обачиц поспійднці Його большевишкай агітації и шамснесва.

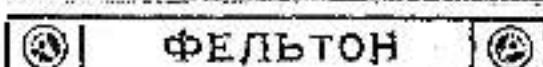
Тот спорозум є наскрени. Так думаю цигурно и шицки тоді, котри при Йому учасниковали. Гайперше нас ірештось учи, же і сам Нашич а ні чден спорозум гоч бул и писменн не потримал. Ето я зосвоях пайвицькошкі помагачом Прибиковичом подивив спорозум же ведро буду на влади, та не потримад, а познати шицкима и так за Марков протокол. О Радичу пе вредно а ві бешедовац. Вон повсипника, же шніг били, на ютро же чарни а на поютро, же желєни, чак уж Йому ідзе у рачун. На початку, кед утемельювал свою церкво, теди ходзел у процесіі юс народом коло Церкви, веци кед замоціл бестыдно нападнул па свою нирву а терав явно гуторы и о там, же Хорвати треба да не одорзу и од своєй церкви и за ше „прибліжка“ ігу православию. Може буц же уж и ту „спорозум“ готовы. — Таки чдоўск, котри пе верни Богу и святы вири — вон булзес всора снайому сафору!¹²

Прави народни спорозуми медни Сербами, Хорватами и Словенцами зос тим терапіїм спорозумом нема ніжайшої роботи. И до того спорозуму треба ище чекати. Ак дливо треба буде чекати, ми не знаєме, ако знаєме лише одно, же прави народни спорозум придає течи, кеа ще заш поворани до

за храму и подвиги ее живописей
бесценны.

На тим етапені чювек уж по-
зна огень, апа го хаснован, своє
ремесло зоз каменя заменює з
металним і створює себе єдно
понятне о фамилії и о индивиду-
алпей (особней) свойн. Статок
представляє капітал. Обично як ро-
зшириє еден народни капітал, так ше
розвиває и подзелене у роботи. Но-
важе пастирски народ неутрапони-
так, як ловарски, вон дамле ма кеди
и за розвиване домашней инду-
стрії. Одни чуваю статок, други
ткаю, кую лиаблі и ремесла. На
тоту роботу вихасную и у ворни
нараброваних, хторих ше вецей по-
забива.

Натура пастирства є преселювацьше з одного места на друге, але пастирськи роботи барс розмежували у історії чловечества започатковані найстрашнішими війнами міжнародними. У селеню єдиний род спершу інші і намушкі го да остане, даючи на єднім місяце а то значимо примушуючи го землеробству т. д.

РОЗВИВАНЕ ЧЛОВЕЧЕЙ КУЛТУРИ

Пошате заренко почні розвуко-
ван, вижене свою першу жимошку
и перши лістоток, вижене воло и
други жими и лісса, заренко згніє
и преладис, але остане сї плод —
корен, зрик и коруна.

— Это так жи́е растение, а что же́е жизнью человека?

Діточко плаче на мацеринских
трудах; дзечко ше бави у праху,
ходзи до школы; легінь коши з
оцом, дзівка одбера з мацеру;
нешка ше свадабую, а на ютре
буду мацер и оца ховац.

Млади робя аж им ліцо зной пре-
бива, але раз придзе час на и їм
одавоня. Драга нац шицких скорей
лебо познайшіе водзі левам там, па
и так наша хюка не остане пра-
ца, але ше гу кей ище и дотправя.

Ми искала ту, на ютре нас уж
не стане алеи наш род живе далей.
Цо живое синого рода людскаго?

Заряло вошло до квитка, звено

вирощен до чоловіка - у своїм розвитку шицко преходить свою одрізану драгу. Тоту драгу розвитка відома з Івано-Франківська.

— воламе з чужим словом: „еколюція”. Чи має свою еволюцію життя людського рода?

Давні люди, які від синоптичного у Сіверній Аустралиї, зознаннями викопували кости жилих, зберегли растенія і опошлі їх з після храніли. Бивали у лінотерох.

Од тих Южно-Американськи Індіянсь напредієйши. їх храна месо на лову позабиваних жвирох и рибах. При тих літдах, найдземе уж сиравени кров и коліби. Членні одного рода ведно иду на лов, ведно забиваю и ведно уживаю свой плач.

З временем ловар себе приптомел даскељю жвари и поноже у пастирству лехчейша борба за свой хлеб як на лову, кад ловара постал чувар. О тим жаме историйски памятки. Так па примир Мадяре кед пришли зоз Азїї, були еден таки пастирски народ. (Народ значи ту федерационо даскељых родах по креви.) Ховали себе домашні статок

Горна страна је тераз тата, же ше пре диждј, влажела до вакоји неронкосора и идијум т. је јохие лјске и грозно.

Иншак урожај ше указује добри: јест жита, кукувиши, кромши, овоја, особено смоква и уљчи, хтога дава финсго вејтију.

Народ ту чекише живе, ик у нас, але — може гаје повесиц — краше. — Ту пет живији, ту му рашне скокве, ту му риба и мори, ту ишчелица, овоја и добре врије.

Чекише живија нај у тим, же пет студиј, исечених живеј води, але муша лавац до виксаних студија, дједијонику — и тогу пшио људије и статок људије су при морю смјерези и добри. Надијесо их па то морјо.

Во по е човек у малом барки па широким морју? Јак хробак у ореховој лупи, Кед је изврсе автор, а човек не нађеје да морју, теди види, икак је слаби и начијежен пред сјасту Божју.

Острво Крк, и месточко Главоток даје пет тети слова имену јест пријат Главоток место, то је за право францискански манастир окојема је једнај страна з морјем а з других странај зас заградами, везајуцих погњом и десом.

Ту је основанији личнијац за сагијах, корих и отпачинку потребних симболија.

Жаким јакоју братови, да приђеје ту и укаже дари Божији себе на спасење, а Богу на сливу. . . . . М. М.

Мали висти

КЕДИ ШЕ ДЗЕ КОШИ ЖИТО

У инуару коши ше жито у Аустралији и у дактирија пропланција Южне Америке; у фебруару у Египту и у источњакеј Индји; у марта у Палестини и у Арабији; у априлу у Сирији, Турској и Македојији; у мају у истредији Азији, Кини и у Марокоу; у јуну у Калифорнији Южне Америке, Еспанји, Португали и у Италији; у другој половини јуна и кенијији половини јула у Мадајији, Румунији, Болгарии и Југославији, на Украјини, Јужној Француској; у јулу у Француској, Англији, Немачкој, северној Америци, Австралији, Швајцарској и у Пољској; у

августу у тогих крајох ћоји у јулу и таји у Белгији и Данској; у септембру у Шкотској, а кукувиша ше лаке у Америци; у новембру початок холода у јужној Африци, у Перу и северној Аустралији у децембру починаје ше кошица у јужној Аустралији.

РАДИ ЗА ТИХ, ЦО НИК КУПАЮ

1) Не купай ше, кед ћи хори, аји тајкој поје хороти.

2) Не купай ше, кед ћи ше в јоши не власија.

3) Не купай ше, такој по једијији либо, кед ћи ше напака.

4) Не купай ше, такој по једијији либо, кед ћи ше напака.

5) Иде по маји на купане и вјакуане.

6) Зближавај ше помалија јак ше жречеси, такој скоч до води. У води тајкој зарови.

7) Кед ћи тилесно стаби, не буда дајуто у води, а во купано вјакујај гло (румјаном), фријако ше обличи у купану же прецијацији.

МЛЕКО

Млеко то нападаше и нападаше појејаше члопека. Млеко лјуби љахди, а стари и млади, вено-тјесму не изходији зем љахкује здравље. Але, кед ћи млеко нечије, теди ходио барај вјело здравље начијованци.

Кеда мјеко подјек?

Мјеко више чијодан, кед је од хореја крви. Но и крви, ик је људије, барај чисто хоруја ка гејтију. Вјаражано, же 4%, крахко хоруја па гејтију. З мјеком преноша ше тога хоруја на људија.

Зато ше нигда не пите пјеск и куварене мјеко! Но кед ћи мјеко упари, та шишија тога мали невидима хробачки (бактерији) угину.

Окрем гејтијији може ше прај цијесте а куварене мјеко обрај и других хоротек, тифуса, најмаху, кед на прислав у обијецу, откаль кујује мјеко јест така хорота.

Кед ћи з мјеком лјечиште роби, теда вено-тјесмо, да члопекови помагају зем љахује. Судаша до котреј газдјак дај крву мјунин буџи више чиста (најлепшији вилариј) више жохтар з горуцу

воду, преј десетим умиш руки, а жохтар оплокац з целну воду). Треба жерконац же би да млека не сиадла щерсија храви боја щерсија живе вјело бактерији, котри су напому здрављу подјави.

Вјело людје живе скоро па самим љубку, зато љажди наје добре зна и памта же нечије мјеко то готова хорота для чловека!

— ак

Берза и тарговина

Службени курс цијадеј најутри при нај одредаји за мешавини так:

Наполеондор 252 динари.

Турска лира 252 динари.

Фунта 280 динари.

Долар 57.50 динари.

Канадски долар 57.

Немска марка 13.63.

Аустријски шилинг 8.10.

100 француских франкох 271 динари.

100 талијанских лирох 249.

100 белгийских франкох 268 динари.

100 холандских франкох 2390 динари.

100 румунских леја 26 динари.

100 бугарских лева 41 динари.

100 данских круни 1100 динари.

100 шведских круни 1548 динари.

100 ирскских круни 870 динари.

100 десетоса 840 динари.

100 драхми 96 динари.

100 чехословачких кр. 171 динари.

Један милијард кр. 810 динари.

Зарно: Жито 310 динари

Кукувица 187 динари

ТАРГОВЦИ, РЕМЕСЕЉАЦИ!

Оглашавају у нашим
„РУСКИХ НОВИНОХ“

Успих гарантован.

Чом?

Бо „РУСКИ НОВИНИ“ једини па-
шо новини. Веши ше читају вишади
даје живе Русији.

ЦЕНА ОГЛАШАЊА 3 динари по
петитним (малим) шорику.

ОГЛАШАЊЕ У „РУСКИ НОВИНИ“

ОГЛАШКА

У РНПД. у Р. Керестуре може тоти књижки достај:

ЦЕНА

1. Књижчица Рожаџија	5 дин.
2. Азбука	10 . . .
3. Читанка за III. и IV. кл.	15 . . .
4. Христијанска наука (Библија) . . .	15 . . .
5. Правди кат. вири (Катахиза)	10 . . .
6. Граматика бачв. рускеј белц	20 . . .
7. Стари Календари	10 . . .
8. Молитвеники вејши	20 . . .
9. Молитвеники мали	10 . . .

ЦЕНА

10. Житие св. Кирила и Методија . . .	5 дин.
11. Правила РНПД	3 . . .
12. И. Б. Невицка: Правда побъдила . .	
(истор. роман)	12 Кр.
13. Ир. Кондратович: Исторія подкарп. Руси	10 Кр.
14. Др. Г. Костельник: Сфтайова дзвишка (трагедия на 5 акти) . . .	8 дин